

نومرو : ۸۹

اجتهاد

اداره خانه

ایستانبول . جفال اوغلند

دائرة اجتهادده

" Idjtihad " Constantinople

دوردنچی سنه

حریت فکریه به خادم

پنجشنبه کونلری چیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر، مرخص : الہامی صفا

۱۶ کانون ثانی ۱۳۲۹

آبونه

سنه ۱۳۲۹

تورکیا ایچین : ۵ غروش ۳۰ غروش

ممالک اجنبیه ایچین ۱۵۰ فرانق ۱ فرانق

نسخه سی ۵۰ یارم

قوشه رق، مشکلاته دوشه ركه مرسو و پهوده او غراشمه لره، دیدیشمه لره بدل دهانتظم چالیشسه ق، همدها از زحمت چكه رز، همده پك نافع ثمره لر آلیرز... غیر تله ركه مرسو قالمسی، حقه انسانی اولان عقل وفكری، فن ومعرفتک دلاتیله حسن استعمال ایدجك یرده، عقل وفكری انحصار آلتنه آلانلرك بو حسن استعماله مانعه لر ایقاع ایتمه لری تشبثات تجدد پرورانه مزده موفقیات سربعه بی اشكال ایدیور...

فونوغراف کبی مهم بر اختراع فنی به قارشى محیطمرك یوقاریکی سطرلرده نقل ایتدیكمز - تلقیاتی وعلمادن یکین محله قهوه سی مداومك تلقیاتی کبی تلقیات وتلقیات، حالا فن ومعرفته، عقل وحکمه استناد ایدن تشبثات مجدده انك قارشینه چیقور. حالا عقل وفكره قارشى اعلان خصومت ایدیور... وحالا بوخاصمه لره قارشى تردد لره، احترازلره دوشولویور... ملتک بکانه واسطه انتباهی اولان «عقل وفكر» ی بازیجه غنعات ایدلره نماشات اولونیور وحالا «انتباه ملی» دن بحث اولونه رق غیرتله، فعالیتله دوشولویور.

بر جامعه ملیه وجوده کتیرمک، بر دور انتباه آحق ایچون، عقل وفكره اورولن زنجیرلر چوزولمزسه، برملتک نه کبی اسباب آلتنده پایدار اوله بیله جکنی کوسترن فن ومعرفت رهبر اتخاذه اولونمازسه، برملتک قادین ارکک بوتون اجزا وعناصر فردیه سنی ساعی وفعال ایده بیله جک وآدرلنده روابط اجتماعیه بی تنظیم وتقویه ایله جک شرائط احضار ایدلزمسه، والحاصل علم ومعرفته ایلری به کیشم اولان قوملری، ملتلی مظهر موفقیات ایدن واسطه مستقنه ک - که عقل وفكرلره حقیقی کوره جک وقبول ایده جک برماهیتده فیض وانکشافی در - نه اولدینی ملاحظه اولونه رق عقل وفكری حسن استعمال قدرتی افراد ملته ویرلزمسه، پهوده غیرت نه به یارار؟

عقل وفكره قارشى مخصوصه دن واز کیلمزسه فن

ومعرفته وحقیقه مربوطیت حاصل اوله بیلمی... اقوام متمدنه ک ترقیات وتکمالاتی ایله بزم تدنیاتمرك اسبابی آرایرکن، اولنرك عقل وفكرلری، فن ومعرفته، حقیقه مربوطیتله حسن استعمال ایتش، بزده ایسه عقل وفكریمزه فیض وكشایش ویرجك اولان پیشوالرك بالعکس، عقل وفكری خرافات وبواطل ایله، غنعات استبدادیه ایله باغلامش، نشو ونماسنه سد چکمش، چینی قادینلرك ایقلمی کبی دیر منکنه لر ایچنه قویمش وبناء علیه حسن استعمالنه امکان بر اقامش، فن ومعرفته، حقیقه خصم بی امان قیلش اولمالری اک برنجی سبب اوله رق حالا نظر دقتیزی جلب ایتمه ملی می؟

ملکتک وملتک نجات وخلاصنه چالیشانلر ایچون اک برنجی وظیفه برجسارت تامه ایله، هرشی دن اول، عقل وفكری کندلردن وکندلردن قووتارمق در، خرافات وبواطل دن تطهیر ایله مک در... فن ومعرفته، حقیقه میل ایتدیرمک در. انتباه ملی، عقل وفكرده باشلامازسه، هیچ بر ساحیه کچه مز، بوساحده انتباهه چالیشانلرك مجاهداتی تشویق وترغیب کوره جک یرده، تجاوزات ومفتریاته، موانعه هدف اولدقجه، محیطک ترقی وتعالی به استعدادینه اینانیله ماز ودوشونولور: عجبا خلاص ونجات نره دن بکله نیور...؟

محمد صادق

شیمه محبت

جلال نوری بکک بکن نسخه ده کی (شیمه خصوصت) مقاله سنه جواب (اجتهاد) سربست بیر کرسی در. هر تریه وعرفان صاحبی بو کرسی نک اوزه رینه چیقماق واوراده اجتهاد - لرینی، فکرلرینی، حسلرینی سوبله مک حقه مالک در. اجتهادینه مخالف اجتهادلر، کندی افکارینه غیر موافق افکار دها دوغروسی حقیقه غیر موافق بولدینی افکار وحسیات نشرووعظ ایدنلر کرسی دن اینرا نمر، کرسی به

آتلاناق، خطا و صوابلری کو سترمک حقنی، بو کرسی نك واضعی، کندیسی ایچین محفوظ طومشدر .

ایشته جلال نوری بلك « شیمه خصومت » عنوانلی مقاله سی بو پره نسپك سایه حكمرانیسنده (اجتهاد) .
كچمشدر . (دهاء محمد) عنوانلی و بوندن بیر قاج نسخه اولکی (اجتهاد) ده عینی محررك (مولانا جلال الدین رومی) یی و (امام غزالی) یی بیچاره و مجذوب صفقریله توصیف ایتمش اولماسی (دل مستی مولانا)، (غزالیده معرفه الله)، (غزالیات غزالی) مقاله لرینك یازیلما سبب اولدی . (شیمه خصومت) مقاله سی ده (شیمه محبت) مقاله سنك یازیلما سبب اولور .

جلال نوری بك « ملن ایتمه یكز ، كه تور کیانك ، تورك لر ، مسلمانلر ، حیاتلرینك نفس واپسیننده بولونیورلر » دییور نهوت تورك لر ، مسلمانلر ، تورکیا حیاتلرینك نفس واپسیننده یعنی صوك نفسلرنده دكلدرلر . جلال نوری بلك بو (اجتهاد) یی قبول ایده رز . بو اجتهادی تأیید ایلهری سوردیکی دلائلی ده قبول ایده بیلیرم . انور بکی هنوز بنغازیده ایکن بن ، (حیاتمك فوطوغرافی) عنوانلی و بر مجموعه سنك هلال احمد منفعته چیقان نسخه فوق العاده سنده مندرج بیر مقاله مده داها آتشین بیر لسانه بیجیل ایتشدم و تورکیانك استقبالنندن و ملتكم معمریتندن امیدوار لغمی کو سترمشدم ؛ بو جهتلرده اجتهاد اختلافز یوقدر .

جلال نوری بك بر مذهب خصومت و عطا ایدیور . ایشه بوراده تحریر آرقداشمدن شدتله آیریلیرم . بنم ناشر اولدیغم و (اجتهاد) ك اساساً نشرینه خادم اولدیغی مذهب ، خصومت اوزه رینه دكل محبت اوزه رینه مؤسسدر .

بنم اعتقاد و اجتهاد محبت ، خصومتدن داها قوتلی و داها مستمر ، داها فیاضدر .

جهلی و تعصبی موقع استفاده یه قویماق و عوامه خادم و نافع اولماق سزین اولرلك خوشلرینه کیتمك ایسته مك بزدن

الی الابد اوزاق اولسون ! دكل قلم اهلتك ، حكومت آدملرینك بیله بونلردن یعنی جهل و تعصب دن و عوام قریب لكدن اساسلی و دواملی بیر صورتده استفاده ایده بیله .
چكنه قائل دكل .

بزم بوفلا كتمز و هر فلا كتمز ، عالم اسلامك دیواندام و متوالی فلا كتلری آیین خصومت سالیکی اولما سزندن در . بزم مسلمانلر ، عالم خریستیانیته بغض ایتدك . خصومت ایتدك ، چونكه اونلر بزم طایپندیمز طایپنا یورلردی و چونكه مدنیته اونلرله بزم آره مزده بش اتلی عصرلق بیر تفوق ، بیر دور ترقی و انسلاخ وار . [انسلاخ كچه سی Emancipation كچه فرانسویه سی مقابلنده قوللانیورم] بو خصومت دینه دیكر اموره ده سرایت ایتدی ؛ اونلردن كان ایی شیلری ده قنا تلقی ایتدك .

بز اوروپادن زیاده كندی كندی تجریم ایتمه لی بزم اوروپا دیمك « تفوق » دیمكدر .

اوروپا ایله بزم آره مزده کی مناسبت قوت ایله ضعف و علم ایله جهل آره لرده کی مناسبت دیمكدر .

(ایشقودره یی) ، (ماناستر یی) ، (سلانیک یی) ، (طرابلس غرب) ی قوت آلدی ، ضعف و یردی . علم آلدی . جهل و یردی ؛ زنگینلك آلدی زو کورنلك و یردی .

اوتوز اوچ سنه سلطان عبدالحمید ثانی کیبی ، دونانما . مزنی عادتاً هیچ مرتبه سنه بالالترام تنزیل ایدن بیر حکمدار مستبدك قهر و کیفی چكمش اولان بیر ملت ، هر شی دن و هر کس دن اول كندی جهلنه و كندی ضعفنه اعلان خصومت ایتمه لی در . بز غائب ایتدیكمز یرلری قوت ایله ، ایمان ایله المصدق ، ضعف ایله ، قور اراده ایله المزدن قاجیردق . نهوت اوروپا بیر تفوقدر . اونا خصومت بسله مك بن دن اوزاق اولسون ! بنم بوتون خصومت بو تفوقه مساوی بیر تفوق احراز ایتمه مزه مانع اولان جسمانی و روحانی احوال اوزرینه یورور .

Victor Hugo و Lord Byron بنجه انسانیتك بویوك آدملرندن در . نه بیر نیجیسی ، نه ایکی نیجیسی تعصبه حرکت ایتمش دكلدر .

قانتك بيهوده آقديغى انسانلر آكلانجه يه قادار بويله دوام ايدمك! [چايلدهارولد - مقامه ۱۱ ، نغمه 3]
طارفكرلى، طارقاقالى متعصب برنصرانىك قفسانه بوككيش مضمون صيفايلىرميدى ؟

جلال نوري بك « وريدكمز يرلرى سياست » وريدك،
ديپلوماسى اقتضاسى اولارق وريدك ويا بمضلمى هر ناصلسه
انلرى وريدك : روحم ، قلمم ، ملتيم ، ديمز (سلانيك) ي
(طرابلس غرب) ي (اشقودره) ي الخ تسليم ايممدي . « ديور .
سياست ، آزجوق متوازن و معادل قوتلر حضورنده
اجراي حكيم ايدر . سياست بالقان حربنك بدايتنده
« ستاتوقو » نك محافظه اولونا ناغنى اعلان ايتدى .
عسكرلر مزهزيمت متواليه اوغراديقدن واونيدى كون
ظرفنده چاتالجه خطر رجعتنه داينديقدن صوكره ، سياست ،
« آرتق ستاتوقونك محافظه سندن بحث ايديله مز » ديدى .
متفق دشمنلر مز ييرى ييريله ديديشديكى بير صرعه ده فرصت دن
استفاده و (ادرنه) مزى استرداد و اشغال ايتك و بير
داهان اولورسه اولسون ، بالا اختيار چيقماق عزم و قوتى
كوسترديكمز زمان ينه عيى سياست دعواو (Categorique)
يعنى قطعى المفاد طلبندن رجعت ايممى طبيعى بولدى .

بن وطنداشلمه بوتون حرارت روحمله محبت ،
محبت ، دائماً محبت توصيه ايدىيورم : علمه محبت ، قوته محبت ،
تروته محبت ، فضائل مدنیه نك كافه سنه محبت و شدتله محبت .
(مراكش) سلطنت شريفه سى ده منحصر آوروپايه ،
عالم نصرانته خصومت وعظ ايدىيور و ايتديرييوردي .
(مولاي عبدالعزيز) مراكش سلطاني بولوندينى
صيرمه ده (مراكش) ي زيارته كيتمش اولان منور بير
تورك ، سلطان شريفك شرف مثولنه مظهر ايديش ايدى .
دائماً آت يينمش اولدينى حانده زائرلرني قبول ايدن متعظم
سلطانله مكالمه نى ائناسنده بومنور تورك ، بير مطبعه آچاق ،
كتابلر ترجمه و طبع ايتديرمك و ممالك شريفه ده معارف
و صنايعك نشر و تعميمنه جهد ايتك لزومندن بحث ايتمش ؛
سلطان سوار اولدينى آت و بليته باغلا ديني اكرى قليجي

Les Orientales مؤلفى ، و (شيلون محسوسى)
ناظم لايموتى . . Homèrs ك ، Echyle ك وطنى ،
(مصر) دن صوكره حقيقه مدنيتك بشيكى اولمش اولان
(آنه) ي نيم مدنى مستوليلردن قوت تارماق شاقه سيله
بازديلمه جوشديلر ، قوشديلر .
Lord Byron تورك لرك آتسلى تقدير كارى ايدى .
برهان ايسترميسكز :

(Childe - Harold چايلدهارولد) عنوانلى
منظومه سندن چيقارديغ آتيده كى سطرلرى اوقويك :
تورك لره آتد اديجي ودره ، آتد اديجي ودره ، نه قاتل ودره .
اعتقاد سزلى ديري ديري آتد ، باقازلر ، دائماً انكيز .
يسونه سز اولاراي سلطانلر نه و اللهلر نه صادد ودره .
سلطانلر نه صرافتلى ، سلطانلر نك اجمراى سلطنت
انتميه قابليتمز اولديغى زمانه قادار درام اير .
لورد بايرونك عليهنده بولوندينى ، توركلر و مسلمانلر
دككلى . اونلرك سلطنت خشينه سى ايدى ، كه زلر دخی
سنه لرجه بو حكومتك عليهنده بولوندوق . نهايت ، اون
تموزده اونى كندى ائزله ييقدق .

Lord Byron قطعياً تعصب دينى نك مملوكى دككلى .
[تعصب دينى نك مملوكى دككلى دييورم : تعصب دينيه
اصلا مالك بولونولماز ، دائماً اونك مملوكى بولونولور] .
معظم انكيز ملتلك معظم شاعرى :

جنك هفتاد و دو ملت همه راعنبرده
چون نه ديدند حقيقت ، درافسانه زدند [*]

دين يوكسك و ككيش نظرى سچمه انسانلردندى .
مشارايه شاعر كينه Childe Harold عنوانلى اوزون
و آتسلى منظومه سندن شوسطرلرى عينا آليورم :
« الهلر » الهلر تعقيب ايدمك ؛ دين لره ديكر دينلر
خلف اولاجاق : عيسى دن صوكره محمد . سنه لره ديكر
اعتقادلر كله مك ، بخوردانلرينك بيهوده يانديغى قربانلرينك
[*] ايتمش ايكي ملتك غوغاسنى معذور كور ؛ چونكه حقيقى
كورمه ديكر ندن افسانه نك قاينى چالديلر .

کوستانه در دك « مسلمانك مطيعه سی ، كتبی ، معارفی ، صناعی اشته بونلردر . باشقا شیئہ احتیاج یوقدر » جواب غافلانه سی ویرمشدی . و بو جوابی ویردیرن قافا mentalité ، مسلمانك غبرینه قارشی خصومت و یاخود اونلره قارشی بر استخفاف و استصغار حسی بسله مكله سلنمش بیر قافایدی .

زدهده او خصومتك ، زدهده او آتاك و قلیچك اكسیر اعظم لئی ؟ زدهده Empire chérifien او كشور شیرینی ! « اول سلطنتك یل لراسر شیمدی یرنده ! »

پیشانلغمز ، اجانبه خصم اولمادیغمز دن دكل كندی نفسمزه دوست اولمادیغمز دندر .

Lord Byron (میسولونکی) ده حا خسته لغندن دار بقایه رحلت ابتد . لغت دهده رحمت دهده مستغنی نظرله باقاراق مفكورمه سی تعقیب ایدر كن ٹولك بختیار لغیله مسعود و مستریح البال اولدیغی حالده ابدیت عالمه چكیلدی .

بیر كرده دوشونمه لی ز ، فرانسه کیبی زنكین ، انكلتره کیبی بویوك بیر قوه بحریره مالک اولسه یدق ، جلال نوری بكك ، حقارنده تلقین خصومت ایتك ایسته دیکی ملتر بزم دوستمز ، متفقمز یاخود مؤتلفمز اولمازمیدی ؟

بو حالده بن وطنداشلیمه باغیرارق دیرم ، كه بزم خصم جانمز كندی عطا تمز ، كندی جهالتمز ، كندی فقیرلكمز ، تعصبمز ، گوردهنكه كورجه سنه باغلانمازمدر . اوروپا بزم خواجه زمدر ، اوروپایه محبت ایتك ، علم و ترقیه مادی و معنوی قوته محبت ایتكدر . انسان سومه ديكندن اك گران قیمت هدیه یی بیله قبول ایتك ایسته مز . سوديكنه ایسه :

« خوشدر بانا سندن كلن
باغجه كل یاخود دبك »

دیر .

واقعا انكلیزلر ، انكلیز اولمایان هر فرد قارشی خصم دكل بیر آذ احتیاطكار درلر . فقط اونلر حقیقه ملترلك اك بویوكی درلر . و بونا ، بحق ، ایمان ایدرلر

و بونلرك « كسه نوفوب » یعنی اجانب کریز اولمایه حقلری اولابیلیر . اونلر اجانبدن استقراض ایتمكسزین یاشایاماق حالده دكلدرلر ؛ اونلرك اجنبی سرمایه سنه احتیاج قطعیلری یوقدر . دریدنو طلرینی ، طیاره لرینی ، کییه چكارینی ، یا قاجاقلرینی كندیلری یاپارلر . حتی (مانش) دكرینك آلتنده یاییلا جاق و فرانسه یی و عینی زمانده بوتون آوروپایی (بریتانیا) آله سنه ربطایده جك اولان (تونل) ك یاپیلماسنه انكلیزلرك نمائتی جهانده در یكتا قالمق واجانب ایله ممكن مرتبه آزماسه كلك فكرلری ایله واقع اولمشدر . اوروپانك چالیشقان و شكر كنار بیرشا كردی اولماق . ایسته بزم رولمز . بز اونلره اختیار منزله دوست اولماز سهق اونلر بزی كندیلرینه زورله دوست و یاخود زیردست ایده چكدرلر . « طبیعت بوشلنی سومز . » قانونتی اونو تاممالیدر . یارین (باغداد) شومندوفری یاپیلسین ؛ اوروپاده کیلو متره مربعه ۱۷۰ الی ۲۰۰ كیشی دوشن یرلرك اهاالیسی کیلو متره مربعه ۶ : ۷ كیشی دوشن یرلری میز دولدور مایه ناصل كله جكدر ، كوروله جك . [*]

جلال نوری بكك دیدیکی کبی « دنیا بزم خصمزمدر » و « عالم كفر علیهمزدهدر » دیمك عاداتا Folie de peresécution تسمیه اولونان روح خسته لغنك اعراضی كوسترمكدر . بن ، « ضعیفك بوتون دنیا خصمیدر » دیرم . 1840 تاریخلرنده ژاپونیا ، آوروپا بیر طوقات آندی . فقط بو توقات اوزمه رینه ، (ژاپونیا) اوروپایه کورنی و قلبنی قاپامادی . بو ضربه نك هانکی بازولردن وهانکی سبب و قوتلرله كلدیكنی آكلامایه قویولدی . و اینانیلما سی فولای اولمایان بیر مقدارده یعنی دفعه ۲۰۰,۰۰۰ اولادنی اوروپایه ، آمریقایه تحصیل ، تدقیقه كوندردی ؛ فقط بو ۲۰۰,۰۰۰ كنیچ ژاپونك اكال تحصیل و تدقیق ایله ژاپونیا یه عودنی « شمس طالع ایمپراطور لئی » نی احیا ایتدی . بوكنیچ و منور ژاپونلرك هیچ بیر یی Lord Byron یه Victor Hugo « علیه اللعنه » دیمه دی . [*] حق غزته سنده منقشر « آبی دوشونجه لر » مقاله نی ده او قویك . ع . ج .

حقیقتی سویله مه نك بیر موسم مخصوصی یوقدر.
حقیقتك فضلہ تکرار ایدیلش اولماق احتمالی یوقدر. کمال
جسارتله آینه نك اوکته کچمەلی: آغاران صاحلمیزی،
صولان رنکیزی کورمه یه جك قادر قورقراق روحلو
اولمانك وجهی یوقدر. آینه یه باقمالی. و باق ایسته مه یئرک
اوکته آینه یی دایمالی. کندیمیزی، دیو آینه سنده کوردیکمز
یتشیر!

خصوصتلمیزی، شیمدی یه قادر حقیقی خصمیزک
بولونمادیی جهتلره توجیه ایتدک.

اوروپا بزم یاپدیغمز کیی کونشك باطماسیله
مساعیسنی ترک ایتمه یور، یاتمایور. اوروپاده طبیعتك کونشی
باطنجه انسانلرک کونشی دوغیور: الکتريک. بوتون
بیر (پاریس)ی شیمدی سکیز میلیون نفوسی محتوی بولونان
(لوندرد) یی نوره غرق ایدیور. قادیق، ارکک حائی بر
فعالیتله کیجه یاربیلرینه قادر چالشیورلر. شومندوفرلر
یالگیز ایکی دقیقه فاصله ایله یکدیگری تعقیب ایدرک
بوسکیز میلیون خلقی بیر نقطه دن دیگر بیر نقطه یه لایق قطع نقل
ایدیور.

یکیمری دورت ساعتک هیچ بیر ساعتند نه تراموا یلر،
نه اومنیوس لر سفرلری تعطیل ایتمه یورلر. کیجه یاریسندن
صوکره اجرتلرینه ۱۰ پاره ضمیمه سفرلرینه دوام
ایدیورلر. (به رلین) ده ایش بو مرکزده در.

بیر آدم عینی زمانده هم تراش اولیور، هم
قوندورمه سنی بویاتیور؛ هم اللرینک طیرناقلری تمیزله تیور،
قسدیریور. بواوچ عملیه یی بیر زمانده یابدیراجاق قادر
زمانك قیمتی یوکسک اولان امه ریقاء، اوروپا البته بزه دوست
وقارداش معامله سی ایدمه مزوز به شیرین کوزله باقاماز.

بزم اغز مزده کزن «بویورک» برابر بیراز وقت
کچیررز. اقدام وقتده کچمه یورکه... کونلر او قادر
اوزون که... اقشام اولماق بیلمه یورکه... «سوزلری در.
انکلز لرک «وقت تقدرد» ضرب مثلی بزم «کیچ اولسونده
کوچ اولماسین» ضرب مثل مزله قارشیلان شیریله بیلیر؛
باق بزلر «هیچ کوچك چکمه یه لم، هیچ جهد وقوت

حتی ایلک دفعه ژاپونیا لیمائی بومبارده ایدن آمیرالی
بیله حرمتله یاد ایتدیلر.

اوروپا بزمه بیر دکل بیک توقات ووردی؛ بزاویانما یورسه ق
قباحت اوروپانک می یوقسه بزم بال قاباغی قافالرمزک می؟
بزم، مسلمان اولمایان اقوامی او قادر استخفاف
ایدیورز که اونلرک اوزهمزله اک پارلاق ظفر و غلبه لری
بیله مهمسه مه یورز. «بزم که مسلمانز، کشور آخرت
بزمدر، بهشت بزمدر، حور و غلمان بزمدر، نعمت
دیدار بزمدر؛ دنیا ده کی موفقیّت و موقع لری نه اولورسه
اولسون غیر مسلمانلرک مقام اخروی سی دوزخ در،
نصیب مؤبدی عذاب و عقاب در.» دییورز. ایشته
بوقفای باصفا ایله کیتمکده اولدیغمز یول ویر، ماشاءالله،
میدانده در.

بن جلال نوری بکک بومقاله سنی شایان دقت و اجتماعی
بیر حادثه یسیقولوجیائیه تلقی ایدیورم. «علی الانفراد
اجانبه خصم اولگیز» دیمک غریب بیر تجلی روحی در.
اجانب بزمه نه یاپدی؟ بزم شومندوفر جیلک او کرتمک
ایچین مثلا آمریقایه کیتدکده مسلمانز یا خود تورکز دبیّه
بیزی مکتبلرینه، فابریقالرینه قبول ایتمه دیلرمی؟ باطالقلق
اراضیمیزی قوروتماق ایسته دکده مانع می اولدیلر؛ عرقیزی
تهدید ایدن وهرسنه عشری قیران حای مرزغی یه،
فرنکی یه، دیزانته ری یه، ورمه قارشى شدید بیر
طبی وصحی آچدقده بزی بوامراض ایله عقد صلحه می
مجبور ایتدیلر؟ یکی وعلمی اصولده زراعت اجراسیله
خال و برکت دار اراضیمیزی اکدرک کوبولورلمیزی
جانلاندرماق، قانلاندرماق ایسته دکده اجنبی لر، اولمازمی
دیدیلر؟

ملتزمک نصف بدبخت و مفولوجی ایچین دارالمعلات لر. دار
التربیه لر، دارالصنایع لر آچدق واونلری اوروپالی همشیره
لرینک سویه سعادت و استقلالنه یوکسک لتمک ایسته دکده اوروپا
یا خود اجانب، نمایش بحری اجراسیله بوتون بونلرک
اوکته می کچدی؟

احوال مزه اعلان خصومت و حتی عاجلاً اعلان حرب
ایتمه مزله باشلا یا جاقدر .

یتیم ، بود میری دها بیر چوق کره لر نئورس اوسته
قویماق و چکیچمک دها باک چوق ضربه لرله احاطه
ایتمک در .

هم بو زمین هم بو زمان ، بو قلم و آلم ایچین ، پک زنکین
بیر زمین ، پک زنکین بیر زماندر .

۲۴ کانون ثانی ۱۹۱۴

دوق تور عبد الله هودوت

زده کی لاقیدی

کوچک بیوک هیچ بر شیئه اهمیت ویرمه مک بزتر کلرک
اک قنا عاتلرندن بریدر .

کچن کون قاضی کوبنده بر ایرانی توتونجیدن سیفاره
و کبریت الوردیم . ایتالیا اعمالی شمععلی کبریتلرک جیب
ایله متناسب هجملری و محتویاتنک کثرتی و نسبتاً اوجوز لئی
دوشونارک توتونجی به بر قوطی شمععلی کبریت ویردیم .
شمدی به قدر پیاسه ده ایتالیا معمولاتی مذکور کبریتلردن
بشقه کبریت اولدیغی بیلدیکم کی ، دیگر هر هانکی
بر کبریت دخی آلسیم ویره حکم پاره نک یوزده
سکساننک ده اجنبی به کیده جکنی بیلدیکمدن ، مادامکه
پاره بوراده قالمیه حق ، مطلقاً بشقه بر مملکت کیده جک ،
اوله ایسه نزه به کیدر ایسه کیتسون دیدم و توتونجینک
ویره جکی ایتالیا کبریتی المغه قرار ویردم . بو ائشاده
توتونجی دوئما کبریتی ویره می می ؟ دیدی . شمدی به قدر
بیلدیکم دوئما کبریتلری ۱۲ × ۶ × ۲ سانتیم طول ،
عرض ، عمقده اغاج قوطیلری داخلنه قونمش ساپلری کذا
اغاج کبریتلردن عبارت ، قطعجه بیوک وجه کبریتلر
اولدیغندن ، جانم او قوجه شیئی نه یاه جغ ؟ جیه کیره میه جک
قدر کوچو کدر دیره رک بر قوطی اوزاتدی . حقیقت ؟ ایتالیا
اعمالی شمععلی کبریت قوطیلری هجمنده و ایچی شمععلی

صرف ایتمه لم ، مقصدک حصولی ایچین نه قادار اوزون
مدت لازم اولورسه اولسون ، قدر نه ایسه او اولور .
ایش اولاجانه واریر ؟ دیورز . بزم قافامز بویه دیور .

(اجتهاد) ک ۸۸ نجی نسخه سننده جلال نوری
بکک (شیمه خصومت) بی اوقویان اجنبی لر یکی بیرشی
او کرشمش اولماسه لر کرکدر . شوقادار وار ، که هر طرفده
خواص ، عوامک روحیانه حاکم ایکن تور کیده ، شو آراق ،
بعض خواصک روحیانه عوامک حاکم اولمایه باشلا دیغی
آ کلامش لردر . فقط بحران زمانی کچیریورز . بو بحران
کینجه بزم تحریر آرقاداشم بزمه بزم کیبی دوشوندیکی
و دوشوندیکی کیبی یازدیغی کوسته ره جکدر .

تکرار و خلاصه ای دیورم :

اک بیوک واک دائمی خصممن بزم کندی قانمزده در ،
کندی قافامزدر . بزمه اجانب آره سننده کی مناسبات
قوی ایله ضعیف ، عالم ایله جاهل ، زنکین ایله فقیر
آره سننده کی مناسباتدر . بز قوی ایکن ضعیفلری
باغرمزه باصوب کوزلرندن اویمه یوردق . معشری قوائد
ایچین فردی سیئات مباح عدایدیشدر . حق (گوستاو
لوبون) ک دیدیکی کیبی - دوام ایدن قوتدر . [۰]
قوی نک حقلی اولمایه احتیاجی یوقدر . بیر ایکنجی
مدنیت یوقدر ، مدنیت آروپا مدنیتی در . بونی گلیله دیکنیه
استجناس ایتمه به مجبورز . قادینلری حیات اجتماعی
و اقتصادی به اشتراک ایتمه ییر ملت ممکن دکل پایدار
اولمایا جاقدر . ماهیت روحیه سی « کیچ اولسونده
کوچ اولماسین » ضرب مثلنده اجمال اولونان ملتیه
« کوچ اولسونده کیچ اولماسین » طرزنده بیر ضرب
مثل تألیف ایدم جک بیر قافا اکتساب ایتدیر یله دیکجه
صلاح و نجات بولماق امنیتی حاصل اولمایا جاقدر . کندی
کندیمزه حقیقی دوست اولماق ، باشقالرینه خصم اولماق
داهامعقول و داهامحصولداردر . کندیمزه دوست اولماق ،
بزی باشقا مللرک دونه دوشورن فردی و معشری